

VAN MENS TOT MENS

LEDENORGAAN VAN DE NEDERLANDSE VERENIGING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK 'HUMANITAS'

NUMMER 5 - VIJFTIENDE JAARGANG - DECEMBER 1967

RED. MR. G. EBBELINK EN H. VAN SCHAAIK — VERSCHIJNT 5 MAAL PER JAAR

HOOFDBESTUURSLEDEN DIE AFSCHEID HEBBEN GENOMEN

Afscheid nemen is in de meeste gevallen een minder prettige bezigheid. Zeker als dat afscheid een vertrekkende voorzitter als prof. mr. A. D. Belinfante betreft. Eerlijk gezegd hadden wij geen van allen direct verwacht dat het record van de eerste voorzitter, prof. J. in 't Veld zou worden gebroken, maar nu het na zes drukke bestuursjaren zover is, gaat het ons allen aan het hart de vertrouwd geworden samenwerking te moeten missen. Evenals bij de vorige bestuurswisseling kunnen wij tevreden zijn over de opvolging. Evenmin als toen behoeven wij ook nu niet uitdrukkelijk aan anderen te vertellen wie de derde voorzitter is.

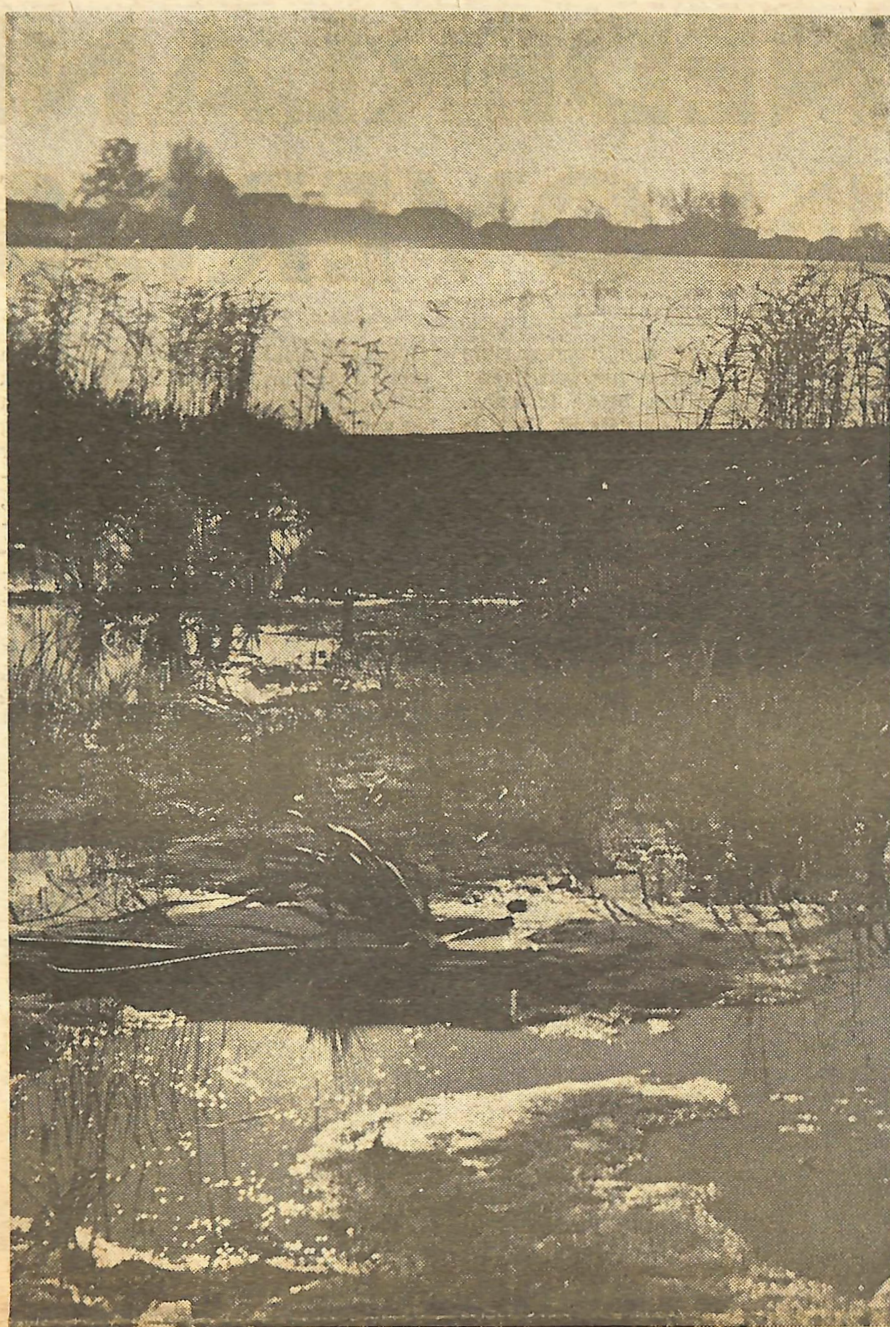
Een vereniging als Humanitas vergt heel veel van zijn bestuursleden. De leden kunnen wel bereid zijn hun voorzitter een nieuw mandaat te geven, maar zwaarder telt of deze man zelf het offer aan vrije tijd en energie kan blijven brengen. Humanitas heeft in de loop van de laatste twee jaren, voorzover het zijn voorzitter betreft, een geduchte mededinger in de Universiteit van Amsterdam gekregen. Daar heeft men de vele gaven van prof. Belinfante als bewindvoerder geleidelijk-aan geabsorbeerd. Aangezien deze man niet gewend is de dingen half te doen, moest Humanitas, met een dankbare buiging, zijn voorzitter laten gaan. Ten voordele van ons wetenschappelijk onderwijs. (Het zijn ook beide nogal vitale en beweeglijke instellingen!)

Met produktieve combinaties van persoonlijkheid en wijsheid, kennis en souplesse, oprechtheid en veel humor heeft de heer Belinfante de vereniging geleid op een wijze die wij niet licht zullen vergeten. Humanitas

heeft daar in al zijn geledingen zeer van geprofiteerd. Het is een tijd geweest van groei en van verduidelijking inzake taak en toekomst. Zelf spreekt hij bescheiden van consolidatie. Het is natuurlijk heel wat meer dan dat. Veel is de laatste zes jaren binnen Humanitas in 'teamwork' verricht, maar ook veel van hetgeen bereikt is hebben wij aan onze afgetreden voorzitter persoonlijk en aan hem alleen te danken. Degenen die met hem hebben samengewerkt hebben vaak met bewondering geconstateerd hoe hij—bij tijd en wijle vermomd als causeur—een team tot prestaties kan inspireren en, als het moet, zelf in korte tijd, met behoud van een aantekelijk goed humeur, bergen creatief werk kan verzetten.

Het congres heeft prof. Belinfante dan ook spontaan tot erelid benoemd.

Ook de stem van de heer Landman zullen wij in het bestuur moeten missen. In mei 1967 heeft hij voor zijn bestuurslidmaatschap bedankt, tegelijk met zijn aftreden wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd als secretaris van het NVV, waar hij onder meer belast was met de zorg voor sociale aangelegenheden. Reeds sinds 1950, toen Humanitas van stichting vereniging werd, is de heer Landman bestuurslid geweest. De vereniging heeft dus 17 jaar kunnen profiteren van zijn grote kennis op organisatorisch en sociaal gebied en van de loyale wijze waarop hij zoveel vrije tijd beschikbaar had voor de vergaderingen van het hoofdbestuur. Bijzonder dankbaar mag de vereniging hem zijn voor de wijze waarop hij steeds klaar gestaan heeft voor het maatschappelijk opbouwwerk.

Nederland ligt... in Overijssel (zie de binnenpagina's)

Minstens tien jaar is hij voorzitter geweest van ons landelijk adviesorgaan voor deze werksort. Humanitas kent wel geen kwaliteitszetels, maar wij kunnen er toch met voldoening melding van maken dat de vereniging zo fortuinlijk is geweest via kandidaatstelling en verkiezing wederom een lid uit de top van de vakbeweging in zijn bestuur te hebben.

Mr. W. G. Verkruijsen is sinds 1963 lid van het hoofdbestuur geweest. Hij is de jongste van de drie afgetreden bestuursleden. Helaas (voor Humanitas) heeft zijn benoeming tot burgemeester van Muntendam zijn aftreden noodzakelijk gemaakt. Het is heel jammer dat Muntendam zo ver van het centrum van het land ligt! De heer Verkruijsen is één van de auteurs van de brochure 'Uitzicht.' Het is waar dat wij zeer gelukkig zijn geweest met de bezetting van de bestuurszetel die door het vertrek van de heer Verkruijsen is vrijgekomen, maar het hoofdbestuur verliest in hem wel een bijzonder capabel en vooral 'duidelijk' bestuurslid. Het is prettig verkeren met een beleidsman die nimmer enige twijfel laat bestaan over zijn mening, hoe moeilijk of hachelijk het onderhanden probleem

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

GEESTELIJKE VOLKSGEZONDHEID

Disc-jockey (over een of ander feest): '...en de NVSH en alle goede voornemens ten spijt gingen alle gasten met hun eigen vrouw naar huis...'

Een grapje natuurlijk, maar toch met het er in gebakken benepen burgerlijke en moeilijk uitroeibare misverstand: die olijkerds van de N.V.S.H. toch.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ook is. Besturen is in hoofdzaak het nemen van besluiten na een degelijke en goed voorbereide meningsvorming en aan dat laatste heeft de heer Verkruijsen altijd bijzonder veel en steeds in opbouwende zin bijgedragen. Wij weten dat hij ook in andere kring om deze kwaliteit geprezen is. De redactie acht het een voorrecht op zijn frontpagina aan deze drie voortreffelijk vrijwillige medewerkers enkele kolommen en woorden als afscheid te mogen wijden.

H. VAN SCHAAIK.

*De redactie wenst de lezers prettige feest- of vakantie-
dagen en een gelukkig begin van 1968*

NEDERLAND LIGT ... IN OVERIJSSSEL

Een drukfout? of een verregaande hoogmoed, die dit doet neerschrijven? Nee, lezer, geen van beide is waar. Nederland ligt in Overijssel: het is een kleine buurtschap, niet meer dan een tiental boerderijen, omvattende, ergens in N.W. Overijssel en nog maar sinds een luttel aantal jaren is de weg er naar toe verhard en kan men er per auto komen...

Maar u hebt gelijk: het omgekeerde is óók waar: Overijssel ligt in Nederland, is een provincie van het rijksgedebied, en een gewest binnen de landelijke vereniging Humanitas. Overigens is het niet wel mogelijk om Overijssel als een eenheid te beschouwen. U zult bijvoorbeeld tevergeefs zoeken naar een Overijssels volkslied of naar een sterke verbondenheid bij de bewoners voor de provincie als totaal. Overijssel valt wat dat betreft uiteen in een aantal gebieden, waarvoor de (autochtone) bevolking wel een sterke affiniteit bezit. Om u hiervan de meest sprekende voorbeelden te geven: Twente (met een eigen volkslied), Salland, N.W. Overijssel.

Het ontbreken van dit provinciaal bewustzijn is onder meer te verklaren uit de historie, doch het zou te ver voeren om er in het bestek van dit artikel verder op in te gaan. En toch is die historie belangrijk: denkt u bijv. maar eens aan de Hanzetijd, waarin Deventer, Zwolle en Kampen zo'n grote betekenis hadden in het internationale handelsbestel. Het is niet toevallig, dat in deze steden reeds vroeg scholen tot stand kwamen, die de namen van grote mannen in herinnering brengen: Geert Groote, Thomas a Kempis, Joan Cele, e.a., en dat nog vele bestaande gebouwen als cultuurmonumenten van deze oude glorie aan de huidige en komende generaties duidelijk maken, hoe onze verre voorouders met de hên ter beschikking staande middelen tot grote prestaties in staat waren.

Maar genoeg hierover. Indien u op een plezierige manier wat meer over dit soort dingen zou willen weten, dan kan ik u de lezing aanbevelen van een boekje van Gerhard Werkman, getiteld: 'Kent u Overijssel ook zo?' (Uitgeverij van het Nederlands Instituut voor Bedrijfspaedagogie Zeist).

Vóórdat wij nu wat nader op de deelgebieden en het werk van Humanitas ingaan, moeten er nog enkele meer algemene constatering van ons hart. In de eerste plaats over de aard van de bevolking. Vaak wordt gedacht, dat het zo moeilijk is om een relatie met een Overijsselaar op te bouwen en tevens meent men dat zijn ja geen 'ja' is, maar evengoed 'nee' kan betekenen. Onze ervaring is een andere. De Overijsselaar is van harte bereid een relatie op te bouwen, zelfs met een 'vrómde,' die van buiten de provincie komt. Maar hij wil dan die ander eerst wat beter kennen. Hij doet dat niet op het eerste gezicht. Dat betekent, dat die ander bereid moet zijn zich te laten kennen, iets van zichzelf te geven. En dat die ander de Overijsselaar moet willen verstaan. Als bijv. een Twentenaar tegen u zegt: daar heb ik geen bezwaar tegen, of: dat mag je wel doen..., dan bedoelt hij: ik ben het daar geheel mee eens, of: ik heb graag dat je dat doet.

Het 'ja' van de Overijsselaar is wel degelijk 'ja,' als men maar let op de intonatie. Het kan zijn, dat hij met dat ja bedoelt: ja, ik heb het gevolgd, of: ja, ik heb begrepen hoe jij dat ziet, of nog iets anders. C'est le ton qui fait la musique.

Een geheel ander punt is, dat in

Overijssel slechts de grotere plaatsen een naar levensbeschouwing sterk gemengde bevolking hebben en dat in de vele kleinere plaatsen de bevolking een overwegend kerkelijke signatuur heeft, en vaak naar één bepaalde religie. Voorbeelden: Raalte, Denekamp, Borne zijn uitgesproken r.k. gemeenschappen; Rijssen, Hardenberg, Zwartsluis daarentegen van uitgesproken protestantse samenstelling. Dit betekent, dat in deze kleine(re) plaatsen Humanitas niet tot ontwikkeling is kunnen komen, doch dat het werk zich geconcentreerd heeft in de 'grote steden.' Ook in de toekomst zal dit een rol blijven spelen, alhoewel de mogelijkheid niet uit het oog wordt verloren, dat vanuit die steden het werk over de omgeving zal kunnen en moeten uitwaaiëren. Een geheel aparte plaats neemt in dit verband de Noordoostpolder in, doch daar komen we straks nog op terug.

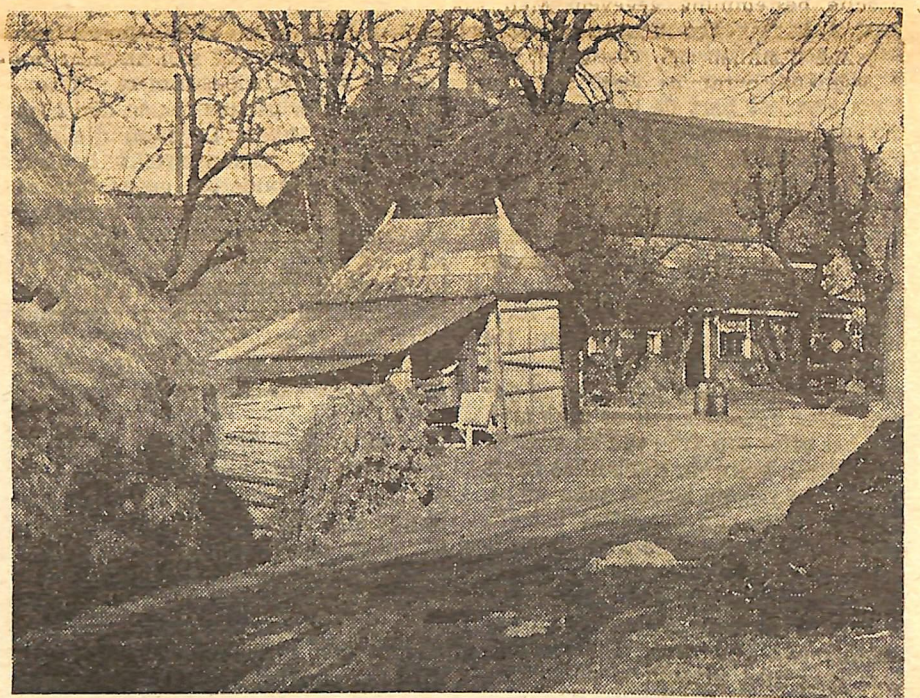
Een gevolg van een en ander is wel, dat in de loop van de geschiedenis van Humanitas het aantal afdelingen slechts met één werd uitgebreid (nl. in de Noordoostpolder), de andere vijf kwamen alle reeds bij de oprichting van de vereniging of kort daarna tot stand. Overigens beschikken we wel, over de provincie verspreid, over een aantal contactpunten, die van belang zijn om zo nodig bij plaatselijke ontwikkelingen de vinger bij de pols te kunnen houden en onzerzijds een inbreng te verzekeren.

Wij zien dan thans Overijssel in al zijn verscheidenheid voor ons en nodigen u uit ons in Twente te ontmoeten om van daaruit met ons een rondrit door onze provincie te maken. Sprekende over Twente springt als belangrijkste middel van bestaan de industrie naar voren, die sterk in ontwikkeling is gekomen in en van zijn kant sterk de ontwikkeling heeft bevorderd van de grote bevolkingscentra Almelo, Hengelo en Enschede met nog een aantal kleinere kernen daar om heen. Gelukkig is deze industrie, voornamelijk textiel confectie en metaal, in grote trekken tot deze kernen beperkt gebleven, en is het omliggende gebied, deels met een agrarische bestemming, anderdeels niet in cultuur gebracht, landelijk gebleven en van groot belang voor de recreatie van velen. Ootmarsum, Denekamp, Delden klinken u wellicht bekend in de oren in dit verband.

De Twentse industrie en de samenlevingsverbanden zijn de ups en downs van de conjunctuurschommelingen niet bespaard gebleven, het élan om eigentijdse oplossingen voor gerezen moeilijkheden te vinden heeft nooit ontbroken. Bestond er voorheen een zekere rivaliteit tussen de drie grote bevolkingskernen, in de laatste tijd worden er plannen gesmeed om tot een grotere samenwerking te geraken. Wellicht is het woord 'stedenband' u in dit verband in de pers in de laatste tijd wel eens opgevallen. De Werkgroep Twente, voortgekomen uit particulier initiatief, heeft een groot plan opgezet om mensen, resp. groepen van mensen, mentaal voor te bereiden op het nemen van verantwoorde beslissingen op verschillende terreinen van het maatschappelijk leven, uitgaande van de gedachte, dat de mens van nu mede vorm kan geven aan de samenleving van de toekomst.

Humanitas heeft in Twente drie afdelingen, in Almelo, Hengelo en Enschede. In Almelo en Enschede is het werk op het terrein van de gezinsverzorging het eerst tot ontwikkeling gekomen, waaruit op de duur het algemeen maatschappelijk werk is gegroeid en tevens grote aandacht voor

de problemen van vele bejaarden. In Hengelo was de gezinsverzorging als 'handvat' om het werk op gang te brengen minder opportuun. Hier functioneerde reeds een aanvankelijk Interkerkelijke Stichting voor Gezinsverzorging, tot stand gekomen met medewerking van het bedrijfsleven, die onlangs mede door toedoen van Humanitas werd omgezet in een Algemene Stichting, met een vertegenwoordiging van Humanitas in het bestuur. Langs andere weg kwam men daar al heel vroeg op het spoor van de behoefte van vele bejaarden aan speciaal voor hen gecreëerde woonruimte. De afdeling Hengelo is er nog altijd trots op binnen Humanitas de eerste te zijn geweest, die een complex bejaardenwoningen met bijbehorend gemeenschapshuis (dienstverleningscentrum zouden we nu zeggen) tot stand heeft gebracht. Later werd hier een klein verzorgingshuis aan toegevoegd, nog later ontstond een tweede complex bejaardenwoningen annex verzorgingshuis, thans staan er nog meer plannen op stapel in deze sector... Ook in Enschede breiden de werkzaamheden zich op andere terreinen uit: een groot bejaardencentrum en de stichting van een kinderdagverblijf (in samenwerking met anderen) staan op het programma. In Almelo is Humanitas partner in een meer algemeen project op het terrein van de bejaardenhuisvesting (in voorbereiding).

Zonder gezinsverzorging is in Hengelo toch ook het maatschappelijk werk tot ontwikkeling gekomen. In alle drie de steden dus bureaux van Humanitas, zij het dat momenteel in Hengelo het werk stagneert door een bestaande vacature.

Het kost ons enige tijd om u via de E8 (u weet, die verbindingsweg van Twente met het Westen, die zo dringend om verbetering vraagt, waaraan, helaas voor velen, in Overijssel nog niet is begonnen...) mede te nemen naar Deventer, de 'grote stad' van Salland, met overslaan van de dun bevolkte doch uit recreatie-oogpunten belangrijke heuvelrug (denk aan Holten, Hellendoorn, Lemele, Ommen), die het hart van de provincie uitmaakt. Waar denkt u bij het noemen van Deventer het eerste aan? Aan de naam 'koekstad'? Of aan de plannen van Deventer tot uitbreiding op grote schaal over de IJssel heen, de z.g. dubbelstad, en aan het ontbreken van de Rijksgoedkeuring om tot realisatie

te mogen overgaan? Wat dit laatste betreft: praat u er niet over als u in Deventer mocht komen, het is een té pijnlijke kwestie. En wat die koekstad betreft: er wordt inderdaad koek gemaakt, doch nog veel meer. Deventer is een stad met een zeer gedifferentieerd industriepatroon. Is het u bekend bijv., dat de Gelderse worst voor het grootste deel in Salland (waaronder ook in Deventer) wordt geproduceerd? Ja, met recht: wordt geproduceerd, want de producent, het varken, is hier in Salland in groten getale aanwezig, op de vele boerderijen, die op schilderachtige wijze in het prachtige park-achtige landschap, doorsneden door vele wateringen, verstrooid liggen. Overigens... de blikjes, die in grote aantallen voor de vleesfabrieken nodig zijn (niet alles kan in darmen, echte of kunstmatige, gestopt worden) worden óók in Deventer gemaakt. Er is nog veel meer, doch niet alles kan hier opgesomd worden.

Ook in Deventer Humanitas, natuurlijk. Het enige jaren geleden geopende bejaardencentrum heeft zich reeds een zeer goede naam veroverd. U had dit voorjaar de hier georganiseerde 'eigen' modeshow eens moeten zien, met 'eigen' bejaarde mannequins! Inmiddels is ook in Deventer een maatschappelijk werker zijn werk begonnen. Er staan hier nog meer plannen op stapel.

We vervolgen onze tocht en zetten

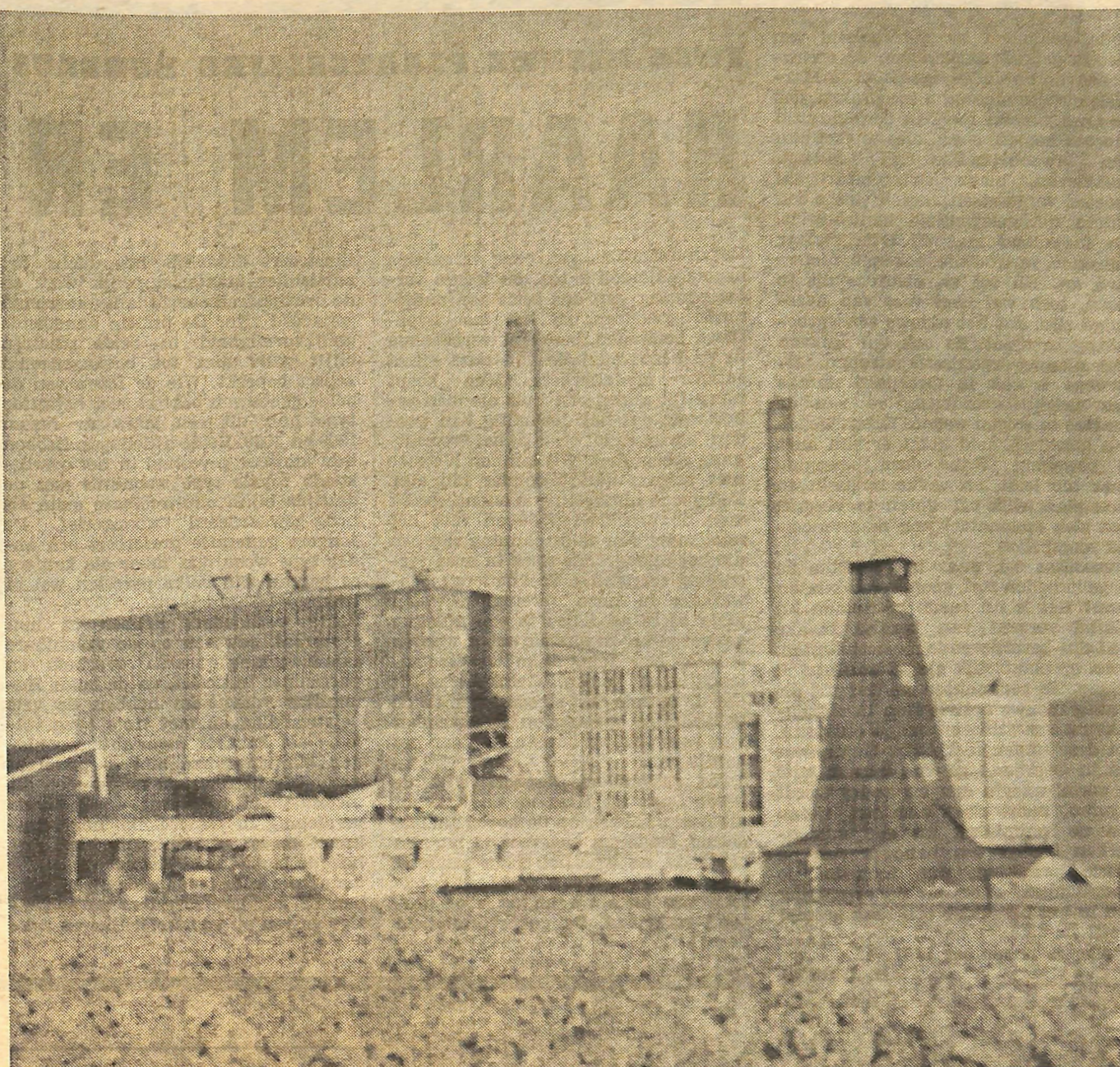
over de dijk langs de IJssel koers naar Zwolle, liggende in de IJssel-Vechtdelta, knooppunt van wegen, waterwegen en spoorwegen, hoofdstad van de provincie. Lang werd deze stad als ambtenarenstad betiteld. Er waren dan ook vele ambtenaren, en die zijn er nu nog, de provinciale griffie en een aantal provinciale- en rijksdiensten werken dit in de hand. Men verweet (en verwijt nog wel) Zwolle een zekere gezapigheid. Overigens is het natuurlijk niet elegant ambtenaren die gezapigheid in de schoenen te schuiven! Bovendien: er is veel aan het veranderen in Zwolle. De industriële bedrijvigheid is in de laatste jaren sterk toegenomen, mede onder invloed van de aanwijzing van de stad tot ontwikkelingskern, ten gevolge waarvan de industrievestiging door toekenning van bepaalde faciliteiten kon worden gestimuleerd. De uitbreiding van de industrie bracht met zich mede een behoefte aan beschikbare bouwgrond, die binnen de stad Zwolle ging ontbreken en, vanuit Zwolle, de

behoefte aan samenvoeging met Zwollerkerspel (vroeger noemde men zo iets wel 'annexatie,' maar tegenwoordig heeft men hiervoor een netter woord!) deed groeien. Die samenvoeging is inmiddels in het vorig jaar een feit geworden en de afdeling Humanitas in Zwolle ziet hiermede automatisch haar werkgebied uitgebreid tot 'Groot-Zwolle'. Welke gevolgen dit op den duur met zich mede zal brengen, is thans nog niet geheel te overzien. Natuurlijk is het ook een feit dat in het verleden reeds vanuit Zwolle-stad diensten werden verleend in Zwollerkerspel. Het hart van Zwollerkerspel, o.a. het gemeentehuis, lag immers altijd al in Zwolle? Ook in Zwolle destijds een start met gezinsverzorging, later uitgebreid met maatschappelijk werk; thans op stapel staande plannen, w.o. een complex bejaardenwoningen (het reeds veel eerder op initiatief van Humanitas tot stand gekomen bejaardencentrum De Kievitsbloem heeft een geheel eigen karakter gekregen en de bestuurlijke inbreng van Humanitas is nihil).

Van Zwolle via Kampen, dat we links laten liggen (hoewel de signatuur ervan meer 'rechts' is) en genietend van het prachtige silhouet van deze IJsselstad, via de grote brug bij Ramspol het 'nieuwe land,' de Noordoostpolder in, rechttoe rechtaan naar Emmeloord, het hart van de gemeente Noordoostpolder, die behalve Emmeloord nog negen dorpen omvat. Urk, alhoewel geen eiland meer doch deel van het vasteland, bleef een aparte gemeente, in velerlei opzicht, o.a. omdat de vissers daar tegen alle voorspellingen in vissers bleven, hun jachtgebied verderop gingen zoeken, er met grotere en betere boten op uit gingen en de hoeveelheid aangevoerde vis bleven vergroten! Hetzelfde Urk, dat als vissersplaats ten dode gedomd zou zijn door het afsluiten van de Zuiderzee!

Maar om op de Noordoostpolder terug te komen: hieraan werd een agrarische bestemming gegeven. Men zag echter over het hoofd dat er vele jonge gezinnen zich vestigden, dat de bevolkingspyramide een zeer brede basis kreeg en... dat kleine kindertjes groot worden en aan het arbeidsproces (moeten) gaan deelnemen. De industrievestiging op veel groter schaal dan men gedacht had is dan ook een urgent probleem.

Eén gemeente, één afdeling van Humanitas, die dank zij de naar levensbeschouwing gemengde bevolking van de grond kon komen. 'Bij ons in de polder is alles zo anders dan op het oude land.' Men heeft zich met élan op de gezinsverzorging geworpen, helaas thans geen opgeleide kracht, zodat het werk tijdelijk moest komen stil te liggen: als er maar weer één schaap over de dam is... (dat is op het oude en op het nieuwe land gelijk!). Gezien de vele jeugd is Humanitas in Emmeloord in samenwerking met anderen bezig met een clubhuis. Men is betrokken bij de plannen voor een algemeen bejaar-

Deze foto's zijn welwillend afgestaan door de Fotodienst Prov. Overijssel

denhuis, dat ook hier in deze jonge gemeenschap moet komen.

Verder maar weer, via lange rechte wegen van het nieuwe land naar een heel oud stukje Overijssel, de N.W. Hoek, in de spreektaal ook wel de Kop van Overijssel genoemd, waarvan Gerhard Werkman in zijn reeds hierboven aangehaald boekje zo treffend zegt: 'De Kop is een Waterhoofd.' Beeldender kon het werkelijk niet. Ook hier op kleine schaal herhaald, wat in het andere deel van de provincie geldt: het hart van dit gebied is leeg aan mensen, want het hart bestaat hier uit water. Water in grote plassen en in kleinere, in moerassige veengebieden en in grachten. Een eldorado voor de natuurminnaar en voor de watertoerist. En om dat natte hart heen een negental, zo u wilt tiental, kleine tot zeer kleine gemeenten, met Steenwijk als grootste. Toen het IJsselmeer nog Zuiderzee was heerste er in de haven- en vissers-

stadjes Vollenhove, Blokzijl en Kuinre welvaart; vooral in de eerste twee is dat nog duidelijk te zien aan een aantal nog bestaande huizen uit vroeger tijden. Over Giethoorn hoeven we u niets te zeggen, sinds u de film Fanfare hebt gezien... De toeristen zijn er vele, ze lopen het dorp door en verbazen zich er over, dat een gemeenschap kan bestaan, die men alleen per fiets of te voet kan binnengaan, want auto's kunnen er niet komen. Maar weet u ook, dat er van zulke samenlevingen in de Kop nog meer bestaan? en dat men die tot voor kort, en sommige zelfs nu nog, per auto niet bereiken kon wegens ontbreken van een verharde weg? En dat daar nog praktisch alle vervoer per boot gaat, of per slede als 's winters het ijs kan houden?

De N.W. Hoek worstelt met het probleem, hoe het in de toekomst gestructureerd moet worden: de negen gemeenten alle als zodanig laten voortbestaan, is ongewenst. De meeste zijn te klein tot véél te klein daartoe. Edoch: een grote, centraal gelegen kern ontbreekt. Hoe moet er nu samengevoegd worden om tot een beter leefbare samenleving te komen, die bovendien 'bestuurbaar' is?

Vele knappe koppen hebben zich hierover reeds het hoofd gebroken, vele voorstellen werden gewogen en te licht bevonden. Er ligt nu een plan op tafel om te komen tot het instellen van drie gemeenten, waarbij men voor het gemak ook nog een andere, aan de zuidelijke rand van dit gebied gelegen gemeente Zwartsluis, betrokken heeft. Zwartsluis ziet donkere wolken boven het hoofd zich samen-trekken.

Van dit prachtige recreatiegebied gaan we in sneltreinvaart (maar niet per trein, want die rijdt hier niet) even in Staphorst kijken, maar daar heeft u middels de pers al zoveel van gehoord, dat we doorrijden en wat zuidelijk aanhoudend via het stroomgebied van de Vecht, eveneens bekend als recreatiegebied, Hardenberg berei-

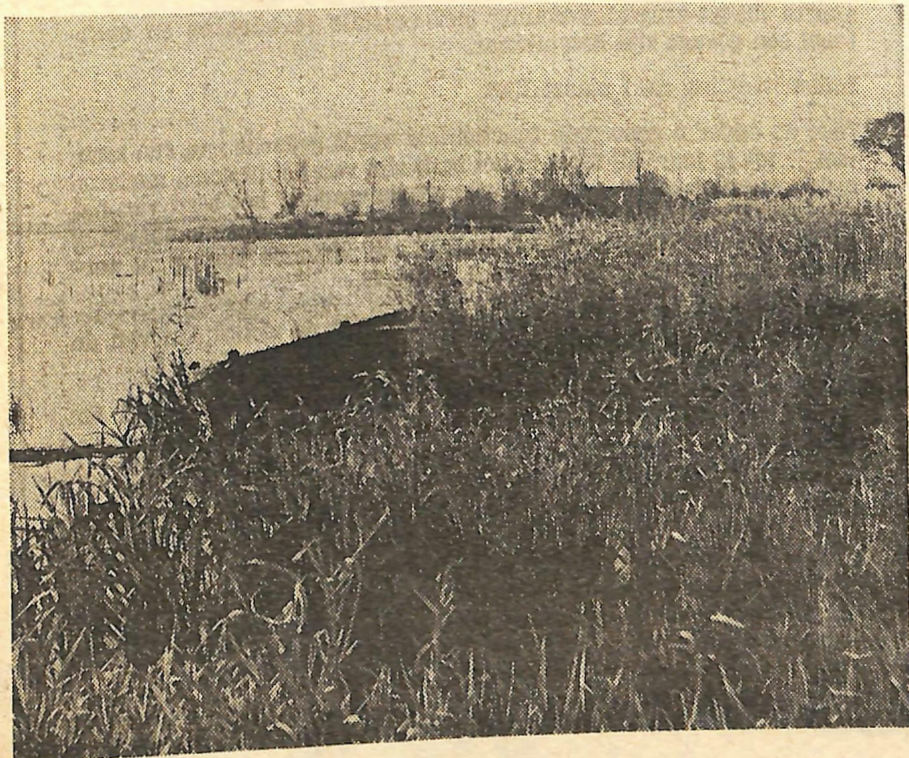
ken. Liggend op de rand van een voormalig veengebied, het land van de turfstekers, waar nood ontstond door het wegvallen van de bestaansmogelijkheid. Dit gebied werd destijds tot 'ontwikkelingsgebied' verklaard, aan Hardenberg als kerngemeente werd de financieel helpende hand toegereikt bij het tot ontwikkeling brengen van de industriële bedrijvigheid en de aan de nieuwe situatie aangepaste samenlevingsopbouw. Er is veel veranderd in deze omgeving.

En van Hardenberg naar het Zuiden koersend, komen we weer op ons uitgangspunt terug, nl. één der steden in Twente.

Als men bij een Overijsselaar komt om een kwestie te bespreken, is het de doodgewoonste zaak van de wereld, dat er eerst een poosje over koetjes en kalfjes (letterlijk en/of figuurlijk) wordt gesproken, en dat men, zo tegen het wegggaan, zegt: maar wa'k zeggen woll'... Zo ook hier. We hebben u tot nu toe een hapje van hier, een snuffje van daar voorgezet.

Maar u hebt er misschien een beeld van kunnen krijgen dat in Overijssel overal 'alles anders' ligt. Er bestaan allerlei tegenstellingen: tussen 'oud' land en 'nieuw' land; tussen het lage natte hart van N.W. Overijssel en het hoge hart, de heuvelrug, van de rest van de provincie; tussen sterk geïndustrialiseerde gebieden met grote bevolkingscentra en agrarische en/of natuurgebieden met sterk verspreid liggende kleine gehuchten en dorpen; tussen tradities (nog levende folklore, naoberschap) en moderne ontwikkelingspatronen; tussen uitgesproken r.k. en protestantse woonkernen; tussen kleine vakmansbedrijfjes en moderne groot-industrieën; tussen één- of tweemansschooltjes in de dorpen en de modern opgezette TH in Enschede; tussen de vele prachtige cultuurmonumenten en de uitingen van de hedendaagse kunst, en ga zo maar door.

De Commissaris van de Koningin in Overijssel heeft kort geleden in een

rede, gehouden ter gelegenheid van het in gebruik nemen van de nieuwbouw van de Volkshogeschool in Markelo als zijn mening uitgesproken, dat de Overijsselaar meer in beweging zal moeten komen, d.w.z. niet te veel aan één (woon)plaats zal moeten vastkleven, maar zich meer zal moeten verplaatsen, indien elders een betere werkgelegenheid aanwezig is. En inderdaad laat de Overijsselaar het oude, vertrouwde, bekende, niet zo snel los. Hij wil er, alvorens dit te doen, toch wel heel vast van overtuigd zijn, dat het nieuwe een verbetering betekent. Zo ook ten aanzien van nieuwe organisatiepatronen. Al-lerwege is ook in Overijssel sprake van welzijnsbevordering en van de daartoe te volgen wegen. Langs wegen van geleidelijkheid komt er van alles in beweging. Waar deze beweging naar toe leidt, en welke oplossingen men plaatselijk zal weten te vinden, laat zich momenteel nog maar moeilijk voorspellen.

Humanitas zal, waar het daartoe de mogelijkheden ziet, geen verstek laten gaan! Het is nu reeds betrokken bij allerlei vormen van beraad inzake welzijn-bevorderende activiteiten, zowel op plaatselijk als op gewestelijk niveau. Te verwachten is, dat uit dit overleg nieuwe activiteiten in samenwerking met anderen zullen ontstaan. Tot deze samenwerking is Humanitas ook in Overijssel gaarne bereid, mits de vorm, waarin één en ander wordt gegoten, recht doet aan het wezen van de vereniging en een samenwerken beoogt ten behoeve van de gehele bevolking, dus inclusief de groeperingen, waarvoor de vereniging zich in het bijzonder een taak gesteld heeft.

Zwolle, 12 november 1967

H. J. ROES

TWEE NIEUWE PLAATSELIJKE BUREAUS VAN HUMANITAS IN HAARLEM EN ASSEN

Het huizenbezit van onze vereniging neemt geleidelijk toe, en iedere vermeerdering van ons bezit aan onroerende goederen, zij het met hypotheek bezwaard, betekent verbetering in de accommodatie van onze meest actieve medewerkers. Men koopt namelijk alleen een huis als men zeker weet dat het doelmatig kan worden aangewend en als het vooruitgang meebrengt. Wij kunnen hiermee niet anders dan bijzonder blij zijn. Een goede huisvesting is onontbeerlijk voor de arbeidsvreugde en voor het rendement van de inspanning van hen die het uitvoerende werk in onze vereniging verrichten. Veel oudere medewerkers in onze vereniging weten maar al te goed hoe in een afdeling gezwoegd en geworsteld moet worden om tot een behoorlijke werkaccommodatie te komen. Gelukkig wordt dat de laatste tijd steeds beter en de gelijktijdige opening op 10 november van twee nieuwe bureaus is daar het bewijs van.

Twee wethouders, respectievelijk de heren Spek uit Haarlem en Kerkhof uit Assen hebben op de bovenstaande datum, beide om ongeveer 11 uur des ochtends, namens het eigen gemeentebestuur, een nieuw plaatselijk bureau van onze vereniging voor geopend verklaard. De gelijkvormigheid

illustreert duidelijk hoe dicht het particulier maatschappelijk werk en de overheid elkaar zo langzamerhand genaderd zijn. De prettig aandoende gelijkvormigheid in beide plaatsen blijft zelfs niet tot bovengenoemd aspect beperkt. Wie de foto's van de beide gebouwen bekijkt, ziet hetzelfde type huis uit een bouwjaar tussen 1900 en 1920. Beide afdelingen hebben hun kantoor gevestigd in het overblijvende royale type woonhuis met de destijds bijna onuitroeibare suite als hoog-gewaardeerd woongerief. De jongere generatie prefereert een ander type woonhuis, maar als kantoor of bureau zijn zulke percelen wel in trek.

Beide wethouders hebben in hun toespraak gewezen op de vruchtbare samenwerking tussen overheid en particulier initiatief, en de beide Humanitas voorzitters hebben de vele belangstellenden met trots twee volledig als kantoor ingerichte woonlagen kunnen tonen met — zowel in Assen als in Haarlem moest men dit meesmuilend toegeven — een derde verdieping in reserve die 'nog opgeknapt moest worden'. Dit illustreert hoe 'de laatste cent', ietwat voortijdig benut werd. In beide afdelingen hebben de gezinsverzorgsters de aanwezige gasten op voortreffelijke en vak-

kundige wijze onthaald. Zowel in Assen als in Haarlem hebben de leden op hartverwarmende wijze om zo te zeggen 'meegetimmerd' aan de weg waar nu het Humanitas kantoor staat.

Het hoofdbestuur was op beide plechtigheden met een bestuurslid vertegenwoordigd en beide heren hebben de tijd van gezamenlijke voorbereiding die aan de aankoop vooraf is gegaan afgerond met een bescheiden bijdrage van het hoofdbestuur in de versiering van het huis.

Uit Zuid Holland zowel als uit Drente kwam veel belangstelling van bevriende verenigingen en instellingen. Men kwam ook niet met lege handen. Er zijn bijzonder veel en leuke geschenken ontvangen.

Het is prettig dat de twee plaatselijke besturen nu op eigen terrein kunnen vergaderen, maar wij wensen vooral de maatschappelijk werkers geluk met hun pied-à-terre. Gelukkig is nu het aantal uitvoerende medewerkers in onze vereniging dat nog reikhalzend uitziet naar een betere accommodatie weer met een tiental verminderd. Prachtig! Vooral daarom maken wij in dit blad met heel veel genoegen melding van het succes dat twee ijverige afdelingsbesturen geboekt hebben.

V. S.

DRIEENDERTIG JAREN 'ONS GEZIN'

We zijn er tegenwoordig aan gewend, dat tijdschriften uit de grond vliegen, een korte glansperiode beleven, en dan weer achter de horizon verdwijnen. Want het 'nieuwe' bekoort, maar veroudert snel, en het 'nóg nieuwere' staat al te trappelen om de plaats in te nemen.

Als dus het maandblad 'Ons Gezin' een leeftijd van 33 jaar bereikt, is dat een verschijnsel om wel even bij stil te staan. Want een mens van 33 is in de kracht van zijn leven, maar voor een maandblad is 33 een respectabele leeftijd. Hoe komt het dat het 'oude' 'Ons Gezin' zo jong is gebleven??

Het geheim is, dat 'Ons Gezin' steeds probeert nieuw en zonder vooroordeel in het heden te staan, en uitziet naar morgen, daarbij gesteund door de ervaring van gisteren.

Deze houding maakt niet argeloos, maar wel open, en schept de mogelijkheid het wezenlijke van het onwezenlijke te onderscheiden.

'Ons Gezin' laat zich niet met de stroom meedrijven, maar staat bewust in deze tijd, waarvan het de gevaren tracht te onderkennen, maar ook de grooto mogelijkheden.

Al deze jaren is getracht mooischrijverij te vermijden, maar de lezers op eenvoudige manier in aanraking te brengen met wat mooi is, interessant, belangrijk, praktisch, enz. Dit wordt gedaan door verschillende deskundigen, die echter nooit menen de wijsheid in pacht te hebben, maar steeds een beroep doen op de activiteit van de lezer, het zelf-denken, het zelf-oordelen.

Alles wat een modern mens interesseert, krijgt aandacht, zowel op sociaal en cultureel, als op opvoedkundig en huishoudelijk gebied, en hoe-wel het gezin in het middelpunt staat, wordt uiteindelijk de individu aangesproken.

In de meeste nummers wordt een speciaal onderwerp in het centrum geplaatst, zoals woninginrichting, grote jongens en meisjes, bejaardenzorg, vrijetijdsbesteding, het gehandicapte kind, emigratie, enz. Verder zijn er vaste rubrieken over voeding, handenarbeid, huishoudelijke problemen, planten en bloemen, muziek, handwerk, en een of twee korte verhalen.

'Ons Gezin' is het orgaan van de Nationale Federatie voor Huishoudelijke en Gezinsvoorzorg. Het is dus geen commercieel blad, doch het wordt ook niet gesubsidieerd.

Jaarlijks verschijnen er twaalf nummers met elk een omvang van 36 à 40 pagina's. Het blad is geïllustreerd en kost f9,75 per jaar.

De redactieraad, waarvan de leden gekozen zijn op grond van eigen kwaliteiten en tevens om hun contacten op eigen terrein, wordt gevormd door: E. Mesdag, voorzitter, J. G. Aalbers, M. Banning-Hoek, M. Brandenburg, J. P. Burema, Mr. H. N. J. Elzenga, Mr. J. L. A. de Haan, Prof. Dr. C. den Hartog, M. A. Pieron-Duymaer van Twist, Drs. A. Stork, Prof. C. W. Visser, S. v. d. Woude-Blomhert.

De redactie wordt gevoerd door: M. Macintosh en J. F. Wentzel. Redactie-adres: Van de Spiegelstraat 15, Den Haag, tel. 070-603922.

Stichting tot Huisvesting van Bejaarden

'HET ERASMUSHUIS'

te Zaandam

Het Bestuur van de Stichting tot Huisvesting van Bejaarden 'HET ERASMUSHUIS' te Zaandam, aangesloten bij de Humanistische Stichting tot Huisvesting van Bejaarden (H.S.H.B.) te Amsterdam vraagt voor het in september 1968 te openen bejaardentehuis 'Het Erasmushuis'

a. een directeur

b. een administrateur

Het tehuis heeft een capaciteit van 190 bedden in het verzorgingsgedeelte, terwijl verder 30 woningen voor zelfstandige bewoning aanwezig zijn.

Voor de onder a genoemde functionaris wordt gedacht aan een man van 30 tot 45 jaar, die een middelbare opleiding heeft genoten; belangstelling heeft voor het werk in een verzorgingstehuis; voldoende economisch, organisatorisch en administratief inzicht heeft. Een aparte dienst-eengezins-woning met centrale verwarming en eventueel een garage zijn beschikbaar.

Indiensttreding ca. 1 maart 1968.

Voor de onder b genoemde functionaris wordt gedacht aan een man van 25 tot 40 jaar. Hij moet in het bezit zijn van het diploma moderne bedrijfsadministratie, terwijl verder studie voor- of het bezit van het staatspraktijkdiploma voor bedrijfsadministratie tot aanbeveling strekt. Medewerking tot het vinden van een passende woning zal worden verleend. Indiensttreding ca. 1 mei 1968.

Salariëring van beide functies overeenkomstig de richtlijnen van de Stichting Nederlandse Federatie voor Bejaardenzorg.

Salarisgrenzen functie a van f 1350,— tot f 1779,— per maand en functie b f 1049,— tot f 1654,— per maand, exclusief de verhogingen per 1 januari 1968.

Vakantietoelage 6 pct. per jaar. Voor verplaatsingskosten wordt een vergoeding verleend.

Eigenhandig geschreven sollicitaties met foto binnen 10 dagen aan de secretaris van de Stichting 'Het Erasmushuis', Parallelweg 136, Koog aan de Zaan. Kandidaten dienen eventueel bereid te zijn zich aan een psychotechnisch onderzoek te onderwerpen.